

HANDBOEK
van

DE TOEKOMST STOEL

SAMEN TOEKOMST MAKEN

**DE
TOEKOMST
STOEL**

SAMEN TOEKOMST MAKEN

Een handboek voor degene die, samen met jonge mensen, toekomst wil maken!

Voor onze partners, voor bedrijven, organisaties en scholen in onze stad

mei 2020

'het betrekken van jonge mensen bij de vele veranderingen welke digitalisering met zich meebrengt leverde interessante input op om verder over na te denken; Natuurlijk gaan we meer met onze telefoon en computer werken & leren, maar zorgen we er ook voor dat er voldoende ruimte blijft om elkaar te ontmoeten of buiten te spelen én dat er voldoende groen blijft in de stad'

SAMEN TOEKOMST MAKEN!

Jonge mensen in Breda praten, doen en beslissen mee over hun toekomst en de toekomst van de stad. De Toekomststoel staat symbool voor deze beweging. Met deze beweging zorgen we ervoor dat we het perspectief van jonge mensen zien én daar naar handelen. We zien hen als serieuze gesprekspartner en geven jeugd een bijzondere plek in het nadenken over Breda. Tijdens bijeenkomsten of evenementen waar we praten met jonge mensen óf over onderwerpen die hen raken, schuift de Toekomststoel aan als extra deelnemer. Of dat nou bij de gemeente, bij onze partners, bij organisaties, bij scholen of bij bedrijven is. En jonge mensen zijn wat ons betreft kinderen en jongvolwassenen in de leeftijd van 4 tot 18 jaar.

WAAROM IS DIT BELANGRIJK?

Succesvolle jeugdparticipatie levert een win-win situatie op:

1. Onze plannen voor de toekomst worden er beter door. Door jonge mensen een serieuze stem te geven bij vraagstukken van de stad, sluiten acties en besluiten beter aan bij de leefwereld van jonge mensen, die niet alleen nu, maar ook in de toekomst in de stad wonen en werken. Zij merken op langere termijn het effect van beslissingen die nu worden genomen. Daarnaast biedt de input van jonge mensen een frisse en andere blik op dilemma's die we in de stad tegenkomen. Is het niet meer dan logisch om naar de jonge inwoners van de stad te luisteren, vooral als het gaat om vraagstukken die ook hun toekomst bepalen? Ontdek onverwachte mogelijkheden en denkrichtingen en raak geïnspireerd door jonge mensen mee te laten praten.
2. Jonge mensen krijgen de kans om zich in te zetten voor de maatschappij, kennis te maken met verschillende thema's en organisaties in de stad en te oefenen met burgerschap. Op deze manier doen zij vaardigheden op die nodig zijn om je plek te vinden in de samenleving.

HOE WERKT DIT?

Gemeente Breda stelt de stoel en dit handboek gratis tot je beschikking. Je kunt gebruik maken van de methodes die in het handboek uitgelegd worden. Daarnaast denkt de projectleider Toekomststoel graag met je mee over het organiseren van jouw toekomststoel-activiteit. In ruil daarvoor vragen we twee dingen van je terug:

1. Maak zichtbaar welke impact jonge mensen hebben gemaakt; dit kan door het invullen van het impactformulier (bijlage 1), maar liever zien we de impact terug op films, met foto's of een vlog. Wees creatief, want wij willen aan de slag met de input en dat ook weer laten zien!
2. Ons helpen om de beweging verder te brengen door de Toekomststoel met het handboek aan iemand anders door te geven, zodat zij ook weer jonge mensen betrekken als serieuze gesprekspartner.

AAN DE SLAG!

Wat leuk dat ook jij mee doet in deze beweging. Samen gaan we toekomst maken! Dit handboek beschrijft hoe jij de stoel zelf kunt inzetten om jonge mensen te betrekken bij een vraagstuk waar jij mee zit of een onderwerp waar je hun input op wil. We beschrijven in deze instructie 5 stappen die je nodig hebt om tot succesvolle jeugdparticipatie te komen met gebruik van de Toekomststoel:

1. Formuleer de vraag/dilemma
2. Bepaal de doelgroep
3. Selecteer een geschikte methode
4. Organiseer de toekomst-activiteit
5. Koppel de impact terug en geef door

Wanneer je deze 5 stappen doorloopt (bijlage 2; 'jouw 5 stappen tot toekomst maken!') kun je aan de slag en rest er nog maar één ding: samen toekomst maken!

Zie dit handboek dan ook als leidraad, wanneer je de 5 stappen doorloopt en de vragen die gesteld worden weet te beantwoorden weten we zeker dat je nog meer toekomst hebt gemaakt!

1. FORMULEER JE VRAAG OF DILEMMA

Het belangrijkste is dat je jouw vraag of dilemma waar je input op wilt van jonge mensen, zo concreet en specifiek mogelijk formuleert. Je wilt immers geen input die geen antwoord op jouw vraag geeft. Denk vooraf na over op welke manier je de opbrengst van de toekomst-activiteit gaat gebruiken. Dit bepaalt ook jouw vraag.

Het is belangrijk rekening te houden met de mate van invloed van jonge mensen. We willen jonge mensen het gevoel geven dat ze serieus worden genomen. Dit betekent ook dat we iets concreets naar hen terug moeten kunnen koppelen.

Voorbeeld

Aan kinderen is de vraag gesteld wat er zou moeten gebeuren om kinderen die in armoede leven goed te ondersteunen, zodat zij aan alles mee kunnen doen waar hun leeftijdsgenoten ook aan mee kunnen doen. De input van de kinderen was geweldig! De adviezen bestonden soms ook uit initiatieven die al bestaan of die niet binnen de verandermogelijkheden van de gemeente lagen. Dit is niet persé erg, want kinderen hebben zich verdiept in, en meegedacht over, een maatschappelijk vraagstuk. De adviezen waren zeker geschikt als input voor een beleidsplan. Toch liepen we bij de opvolging er tegenaan dat het lastig was om concreet één van de adviezen te realiseren. Als de vraag aan de voorkant concreter was geformuleerd, was dit waarschijnlijk beter gelukt.

De onderstaande vragen helpen je om het vraagstuk of dilemma zo concreet en specifiek mogelijk te formuleren:

WAT IS DE ACHTERGROND VAN JOUW VRAAG?

WAAROM WIL JE DE INPUT VAN JONGE MENSEN OP DEZE VRAAG?

HOE GA JE DEZE INPUT GEBRUIKEN? LAAT JE JONGE MENSEN MEEDOEN, MEEPRATEN OF MEEBESLISSEN?

FORMULEER JE VRAAG WAAR JE INPUT OP WILT VAN JONGE MENSEN!

2. BEPAAL DE DOELGROEP

Nu je jouw vraag hebt geformuleerd, kun je ook de geschikte doelgroep bepalen. Je wilt namelijk de jonge mensen aan tafel die ook iets vinden van jouw onderwerp. Het is daarbij belangrijk dat het gekozen onderwerp past bij hun leefwereld. Alleen wanneer dit het geval is zal het een win-win situatie voor alle partijen zijn.

De meeste kans op succes is ook wanneer je zelf fysiek op zoek gaat naar jonge mensen. Je kunt hierbij denken aan plekken waar zij elkaar ontmoeten en waar jij bij aan kunt sluiten. Of toets vooraf of je doelgroep naar jouw locatie wil komen.

Voorbeeld

Tijdens verschillende bijeenkomsten heeft Gemeente Breda jongeren uitgenodigd om in gesprek te gaan op het stadskantoor of stadhuis. Voor een aantal jongeren was dit juist een reden om te komen, omdat de locatie een bepaalde status met zich meebracht. Voor een andere groep jongeren was de locatie juist de drempel om niet te komen. Een beter passende oplossing zou dan zijn om naar de jongeren toe te gaan.

De onderstaande vragen helpen je bij het kiezen van de juiste doelgroep en locatie:

WELKE LEEFTIJDSCATEGORIE IS PASSEND BIJ JOUW VRAAG?

WAAR BEVINDT JOUW DOELGROEP ZICH?

HOE DENKEN ZIJ AL OVER DIT ONDERWERP?

WAAR MOET JE REKENING BIJ HOUDEN MET HET ORGANISEREN VAN EEN ACTIVITEIT BIJ DEZE DOELGROEP?

Denk aan praktische zaken, concentratieboog, taboes, rol van ouders.

3. SELECTEER EEN GESCHIKTE METHODE

Op basis van de doelgroep en het thema waar jonge mensen impact op gaan maken hebben we een aantal methodieken bij elkaar gezet. Deze methodieken helpen jou om een succesvolle activiteit te organiseren waarbij je jonge mensen laat meedoen, meepraten of meebeslissen. Met deze methodieken kun je dus verder aan de slag met beantwoording van jouw vraag of input van jonge mensen op jouw dilemma.

1. Je organiseert de activiteit zelf, waarbij je gebruik kunt maken van de gratis methodieken uit het handboek. Deze methodieken zijn beschreven in een aparte bijlage; een overzicht van de methodieken is te vinden in bijlage 3. De projectleider van de Toekomststoel kan je hierbij ondersteunen.
2. Je laat de activiteit organiseren door een (landelijke) organisatie die expert is op het gebied van jeugdparticipatie en hiervoor verschillende trajecten hebben ontwikkeld. We hebben ook in bijlage 3 'de methodieken' uitleg hierover gegeven. Afhankelijk van jouw activiteit zijn hier kosten aan verbonden. De projectleider van de Toekomststoel bemiddelt natuurlijk in het contact.

GAAT MIJN DOELGROEP MEEPRATEN, -DOEN OF -BESLISSSEN?	
Meepraten	<i>Jonge mensen betrekken bij het gesprek. Hun ideeën en meningen zijn belangrijk om mee te nemen in het richting geven aan de toekomst. Voorbeeld: KinderTrendrede óf een bezoek van de wethouder</i>
Meedoen	<i>Jonge mensen zelf actief laten participeren. Hun acties en handelingen, in het nu, beïnvloeden hoe de toekomst van straks, eruit gaat zien. Voorbeeld: Young Impact of een junior creatieteam</i>
Meebeslissen	<i>Jeugd krijgt een stem. Hun keuzes geven aan wat zij als generatie belangrijk vinden, waar wij nu aandacht voor zouden moeten hebben. De keuzes nemen we ook mee in ons beleid of verdere plannen. Voorbeeld: jongerenvertegenwoordiging of Beeld van de toekomst</i>

Een overzicht van van de verschillende methodieken kun je vinden in bijlage 3. Er is een aparte bijlage op te vragen via Toekomststoel@breda.nl én te vinden op onze website (toekomststoelbreda.nl)

DE METHODIEK DIE IK GA INZETTEN IS:

HOE GEEF IK DE JONGE MENSEN TERUGKOPPELING OP WAT IK MET HUN INPUT HEB GEDAAN?

FREQUENTIE EN TIJD DIE IK NODIG HEB IS:		
Aantal activiteiten	Soms heb je aan 1 activiteit of bijeenkomst voldoende om input op te halen. Vaker komt het voor dat je op meerdere moment bij elkaar komt. <i>Bijvoorbeeld als je jonge mensen opdrachten wil mee geven of om op een later moment terugkoppeling te geven van wat je met de input hebt gedaan.</i>	
Duur van activiteiten	Vul hier in hoeveel tijd de activiteit van jonge mensen gaat vragen.	
Tot. looptijd inzet Toekomststoel	Mocht je meerdere activiteiten organiseren, vul dan hier in hoeveel tijd er tussen de eerste en laatste activiteit zit.	

4.1 ORGANISEER DE TOEKOMST-ACTIVITEIT

Het inhoudelijke kader heb je nu bepaald. Je kunt daarom door naar het praktische gedeelte van het organiseren van de activiteit. Het kader vormt meteen een checklist die je kunt invullen. Aan de hand daarvan kun je dingen gaan inplannen en uitvoeren.

TAAK	
Waar organiseer ik de activiteit? Op welke locatie zijn de jonge mensen te vinden én welke locatie spreekt aan of geeft inspiratie.	
Wanneer organiseer ik de activiteit? Houd rekening met schoolvakanties e.d., benodigde voorbereidingstijd en beschikbaarheid locatie.	
Organisatie vooraf - Uitnodiging en programma maken - Communicatie - Materialen en 'handjes' - Begroting	
Organisatie tijdens Alles klaar zetten, Welkom heten Uitleg geven, Evalueren, Opruimen	
Wie doet wat en is waar verantwoordelijk voor	

4.2 EVALUEER DE TOEKOMST-ACTIVITEIT

Onderdeel van de activiteit is het evalueren van de bijeenkomst samen met de jonge mensen. Daar gebruik je onderstaande vragen voor:

EVALUATIE MET JONGE MENSEN	
Wat vond je van de activiteit? <i>methode, locatie, etc.</i>	
Wat vond je van het onderwerp?	
Heb je het idee dat je iets hebt kunnen bijdragen aan het onderwerp?	
Zou je een volgende keer nog een keer meedoen? <i>Waarom wel of waarom niet?</i>	

5. KOPPEL DE IMPACT TERUG EN GEEF DOOR

Deze laatste stap is eigenlijk het meest belangrijke in dit handboek! Bij deze stap bepaal je namelijk wat de impact van de Toekomststoel daadwerkelijk gaat zijn. Voor jonge mensen zelf, maar ook voor de volwassenen! Het is belangrijk dat aan jonge mensen teruggekoppeld wordt wat er met hun input is gedaan. Dit vergroot namelijk de kans dat zij ook in de toekomst maatschappelijk betrokken zullen zijn. Jonge mensen willen horen (en zien) wat er met hun input gedaan wordt.

Door hun impact concreet te maken, nemen we jonge mensen daadwerkelijk serieus. Daarnaast willen we met de Toekomststoel een beweging op gang brengen waardoor iedereen inziet hoe waardevol jeugdparticipatie is.

Dit doen we op twee manieren:

1. De impact zichtbaar maken aan de stad. Maak zichtbaar welke impact jonge mensen hebben gemaakt; dit kan door het invullen van het impactformulier (bijlage 1), maar liever zien we de impact terug op films, met foto's of een vlog. Wees creatief, want wij willen aan de slag met de input en dat ook weer laten zien! Ons mailadres is **toekomststoel@breda.nl**
2. Door de Toekomststoel met het handboek door te geven aan iemand anders om deze ook te gebruiken bij een vraag of dilemma.

IK GEEF DE TOEKOMSTSTOEL DOOR AAN:	
Naam: Organisatie: E-mail/telefoonnummer:	

BIJLAGE 1 IMPACTFORMULIER

Dit impactformulier kan gebruikt worden als leidraad. Je mag er ook voor kiezen om de impact te laten zien door middel van film, foto of vlog. Wees creatief.

IMPACTFORMULIER

1. HOEVEEL JONGE MENSEN HEBBEN DEELGENOMEN AAN DE TOEKOMST-ACTIVITEIT?

--

2. HOE HEBBEN JONGE MENSEN IMPACT GEMAAKT?

Meegepraat	
Meegedaan	
Meebesloten	

3. HEBBEN JONGE MENSEN HET IDEE DAT ZE TOEKOMST HEBBEN GEMAAKT?

Ja, want	
Nee, want	

4. HEB JE ANDERE BESLUITEN OF ACTIES GENOMEN DOOR HET BETREKKEN VAN JONGE MENSEN?

Ja, namelijk	
Nee, want	

5. ZOU JE EEN VOLGENDE KEER OOK DE TOEKOMSTSTOEL INZETTEN?

Ja, want	
Nee, want	

6. HEB JE NOG OVERIGE OPMERKINGEN?

--

BIJLAGE 2 STAPPEN TOT TOEKOMST

Jouw 5 stappen tot toekomst maken!

Dit formulier helpt jou in 5 stappen de juiste keuzes te maken.

1. FORMULEER JE VRAAG!

2. DIT IS MIJN DOELGROEP:

3. DE METHODIEK DIE IK GA INZETTEN IS:

4. MIJN ACTIVITEIT ZIET ER ALS VOLGT UIT:

Wat:

Waar:

Wanneer:

Met wie?

Hoe?

5. IK KOPPEL DE IMPACT TERUG EN GEEF DE TOEKOMSTOEL DOOR:

Ik maak de impact zichtbaar aan de stad en heb hiervoor het impactformulier ingevuld.

Ik geef de toekomststoel door aan:

BIJLAGE 3 DE VERSCHILLENDE METHODIEKEN

We hebben hieronder, in 1 oogopslag, de verschillende methodieken genoemd. Een beschrijving van de methodieken is te vinden als bijlage in dit handboek én op onze website (toekomststoelbreda.nl).

De methodieken kunnen worden gebruikt als richtlijn. Het staat iedereen vrij om ook zelf een manier te vinden óf te gebruiken om jonge mensen mee te laten doen praten of beslissen.

TOEKOMSTSTOEL METHODIEKEN		
	Jonger dan 12 jaar	Ouder dan 12 jaar
Meepraten Jonge mensen betrekken bij het gesprek. Hun ideeën en meningen zijn belangrijk om mee te nemen in het richting geven aan de toekomst.	- Interview de volwassenen - Kindertrendrede	- Jongeren-inspectieteam - Jongeren inspraak uur
Meedoen Jonge mensen zelf actief laten participeren. Hun acties en handelingen, in het nu, beïnvloeden hoe de toekomst van straks, eruit gaat zien.	- Goed-fout foto's - Democracy	- Junior creatie team - Workshop - Young Impact
Meebeslissen Jeugd krijgt een stem. Hun keuzes geven aan wat zij als generatie belangrijk vinden, waar wij nu aandacht voor zouden moeten hebben. De keuzes nemen we ook mee in ons beleid of verdere plannen.	- Beeld van de toekomst - Missing Chapter	- Een jongerenvertegenwoordiging

WETHOUDER IN DE KLAS

Benieuwd naar deze tools of naar meer informatie over De Toekomststoel?

Neem contact op via
toekomststoel@breda.nl of via
tel: 14 076 (en vraag naar de Toekomststoel)